

30 Septembrie 2009, nr. 403

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii privind modificarea anexei la Legea nr.668-XIII din 23.11.1995 pentru aprobarea Listei unitatilor ale caror terenuri destinate agriculturii ramin in proprietatea statului

(înregistrat în Parlament cu numărul 174.2009 din 30 Ianuarie 2009)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Legii privind modificarea anexei la Legea nr.668-XIII din 23.11.1995 pentru aprobarea Listei unitatilor ale caror terenuri destinate agriculturii ramin in proprietatea statului.

Evaluarea generală

1. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.

2. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

3. Scopul promovării proiectului. Conform Notei Informative la proiect scopul promovării proiectului expertizat este de a exclude din lista unitatilor ale caror terenuri destinate agriculturii ramin in proprietatea statului a unui lot de teren cu o suprafata de 4,65 ha și transmiterea acestuia întreprinderii SRL "SAURON".

Potrivit autorului (Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare) oportunitatea proiectului rezidă în faptul că în anul 2004 construcțiile Întreprinderii Agricole de Stat „Vivaflora” au fost procurate de S.R.L. „SAURON” , conform contractului de vânzare-cumpărare nr.1207 din 13.08.2004, înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău cu numărul de înregistrare 010051800403 din 13.08.2004. Terenul aferent acestor construcții cu suprafața de 4,65 ha (incluzînd- sere, depozite, bloc administrativ, 1-substație, 2 puncte de trecere) au rămas proprietate publică a statului.

Fundamentarea proiectului

4. Nota informativă a proiectului de act legislativ supus expertizei este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

5. Suficiența argumentării. Nota informativă ce însoțește proiectul conține o argumentare vagă și confuză. În mare parte, nota informativă conține informații despre activitatea economică a societății comerciale SRL "SAURON", dar nu conține informații privind efectuarea expertizei juridice, economice, financiare, științifice, ecologice și de alt gen. În acest fel, considerăm că se încalcă dispozițiile articolului 22 din Legea privind actele legislative, 780/2001.

În motivarea juridică a modificărilor propuse, autorul face referire la art. 3 alin. (3) al Legii nr. 1308-XIII din

25.07.1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului, potrivit căruia terenurile pe care sunt amplasate construcții (bunuri imobile) se vînd concomitent cu înstrăinarea bunurilor imobile. Considerăm că refrirea autorului la prevederile art. 3 alin. (3) al Legii nr. 1308/1997 este eronată, deoarece articolul 3 are la bază principiul dreptului civil "Bunul accesoriu urmează situația juridică a bunului principal". Astfel, dacă proprietarul unui teren dorește să-și vîndă terenul, iar pe acesta sunt amplasate bunuri imobile, atunci el va vinde atît terenul, cît și bunurile imobile amplasate pe acest teren, dacă părțile contractante nu stabilesc altfel. În acest caz, prețul de vânzare a terenului va include atît prețul terenului cît și prețul bunurilor imobile.

În speță, la data de 13.08.2009 Întreprinderea Agricolă de Stat "Vivaflora" a avut intenția și a vîndut prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 1207 doar bunurile imobile (construcții neutilizate în procesul tehnologic) păstrînd dreptul statului de proprietate asupra terenului. Prețul de vânzare a bunurilor imobile nu a inclus și prețul terenului pe care sunt amplasate construcțiile vîndute.

În acest context menționăm că autorul dorește excluderea terenului cu suprafața de 4,65 ha și comercializarea acestuia în cadrul întreprinderii SRL "SAURON", însă în proiectul actului legislativ procedura și eventualitatea unei comercializări ulterioare nu este reglementată. Lipsesc poziția Agenției Proprietății Publice de pe lîngă Ministerul Economiei și Comerțului privind excluderea terenului din proprietatea statului și comercializarea ulterioară a acestuia, fapt care nu poate fi explicat, deoarece potrivit art. 4 din Legea nr. 1308/1997 vânzarea terenurilor din proprietatea statului se efectuează de către Agenția Proprietății Publice.

Din cele menționate mai sus, putem concluziona că indicarea în nota informativă la proiect a intenției de a comercializa terenurile aferente construcțiilor către proprietarul fondurilor fixe (SRL "SAURON") este doar un argument ce trebuie să determine legislativul să adopte acest proiect, însă realizarea practică este discutabilă.

Afară de aceasta, menționăm că nota informativă a fost întocmită la un proiect al unei hotărîri de Guvern, dar nu la proiectul legii expertizate. Ținînd cont de aceasta, vom menționa că argumentarea proiectului legii nu este suficientă și valabilă și nu corespunde exigențelor impuse de articolul 20 din Legea privind actele legislative, 780/2001.

6. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Nota informativă nu face nici o referire la compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației comunitare.

7. Fundamentarea economico-financiară. Nu a fost efectuată fundamentarea financiar-economică, cu toate că implementarea proiectului în cauză presupune suportarea anumitor cheltuieli financiare sau, eventual, obținerea unor profituri economice.

Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară.

8. Analiza impactului de reglementare a proiectului. Analiza impactului de reglementare lipsește, fapt care nu poate fi explicat, deoarece se propune un proiect ce va modifica dreptul de proprietate al statului. Astfel analiza de impact al acestuia asupra asigurării respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului este obligatorie.

Evaluarea de fond a coruptibilității

9. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. În rezultatul analizei proiectului și notei informative la acesta, a fost depistată promovarea directă a intereselor/beneficiilor unei societăți comerciale. Astfel, se modifică o lege în vigoare pentru a satisface interesele materiale ale unei singure întreprinderi, și anume a întreprinderii SRL "SAURON", în detrimentul intereselor globale și primordiale ale societății și ale statului.

10. Prejudicii aduse prin aplicarea actului. Proiectul va aduce prejudicii statului. Considerăm că anume prin aprobarea modificărilor în cauză statul va fi lipsit de o proprietate cu o valoare economică ce ar putea aduce unele beneficii semnificative în cazul valorificării raționale a acesteia.

11. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului nu sînt concurente cu alte prevederi ale legislației.

12. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect sînt suficient de clare și concise, exprimările întrunind rigorile tehnicii legislative, ale limbajului juridic, respectă regulile de ortografie și punctuație.

13. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul nu stabilește atribuții ale autorităților publice, nici proceduri administrative noi sau alte chestiuni vizînd activitatea acestora.

Concluzii

Considerăm că proiectul Legii nu poate fi adoptat în redacția propusă Parlamentului spre adoptare, deoarece favorizează acte de corupție. Totodată, proiectul în cauză necesită a fi corelat cu actele legislative în vigoare, în special cu prevederile art. 19, 20, 22 al Legii nr. 780/2001

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției